

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-и и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

№105 Гъубдж, сентябрэм и 12 1944 ильэс
(3769) Къыззакынэр
в 18-рэ ильэс,
Буасэр ч. 20

ЛЭЖЬЫГЭ ТЫНЫР ПСЫНКІ ШЫПКЪЭУ ЗЭРЭЗЭШОТХЫН

Лыгъашхо зыхэль Красная Армием теклоньыгъакэу рээр ары. Государственэ мэхъянэшхо зийн юфымкэ отвественностэу яэр икъоу къызгурымыгъэ руководительхэр ахэтых. Ахэм ушхъагъу вэфэшхъафхэр къагъотыз, лэжьыгэ тынымкэ графикэу яхэр агъяцакэхэрэп.

Шэуджэн районым щыц колхозэу «Алэр Абдзахэм» икъи «Я 2 рэ Абдзахэм» графикэу яэр процент 50 нахьэу агъяцакэхэрэп. Мы колхозхэм яруководительхэм «комбайнэм» тэрээзу Юофашэрэп» язээ, ар ушхъагъу аши. Ау зихамэшь лэжьыгэ Югъахэу центнер 700-м нэс зытель колхозу «Гигантэм» ипредседателы сида ушхъагъу ишшытэр? Лэжьыгэ тынымкэ аш афэдэ щыкэгэ инхэр зиэу къэбгээлтэгъон плъэкынштэр маклэп.

Ац фэдэ Юофшакэм псынкэу гъунэ фэшыгъэн фад. Партийнэ, советскэ икъи земельнэ органхэм, МТС-хэм, колхозхэм яруководительхэм, бригадирхэм, зэкэ колхозникэхэм икъи колхозницехэм къуачэу яэр раҳынэни, лэжьыгэ тынымиплан шынкъекэ агъяцакэхэн фад. Лэжьыгэ тынымкэ графикэу яхэр зэрэгтэгъеу зэрэхъуным инэу анаа тирагъетын фад. Графикэр амьгъяцакэмэ мышьущт законэу зэрэштэр зышагъэгъупшэ хъущтэп.

Красная Армием хэгэгумрэ ящыкэгэ лэжьыгээр икъи зардэгэдгэхьаным елтыгъеу, лэжьыгэ тынымиплан псынкэ шынкэу зэшюхыгэ зэрэхъуным вэкэ къуачэу тиэр етхылэн!

Армие генералэу Р. Я. Малиновскэм Советскэ Союзим и Маршал воинскэ звание присвоить фэшыгъэнным ехыллагъэу

СССР-и ИВЕРХОННЭ СОВЕТЫ ИПРЕЗИДИУМЫ И УКАЗ

Армие генералэу Малиновский Родион Яковлевичом Советскэ Союзим присвоить фэтэшы.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Председателэр М. КАЛИНИН.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретарэр А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
Сентябрэм и 10 1944-рэ ильэс.

Госпоставкэ тыныр ыухыгъ

Тэхъутэмийнэ районым жыгъяхэмкэ гоударствэм иселекционнэ станциеу ритын фаду тельмиплан «Маяк» колосовой лэгъяцакэхъ.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪИТРЭР

Сентябрэм и 10-м иоперативнэ сводкэ щыщ

Сентябрэм и 10-м къыкыцы Румынием исеверо-восточнэ территории тидзэхэм, пынм исопротивление щыззашуаутыз, къалэу икъи мэшюку гъогу станциеу ВАМА щаштагъ, джащ фэдэу населенинэ пунктхэу РУССКАЯ-МОЛДАВИКА, ВАТРАМОЛДАВИКА, КРУЧА, ХОЛЬДА, БРОШТЭНИ, ДЬЕРДЬО-БЭКАШ зыфалохэрэр заохээ аштагъэх.

Румынием ицентральнэ часты тидзэхэм, румынскэ дзэхэр ягъусэху, къалэу икъи мэшюку гъогу зэхэкынэу СФЫНТУЛ ГЕОРГЕ щаштагъ, джащ фэдэу фэшхъафхэр населенинэ пункт 50-м ехъу заохээ аштагъэх, ахэм населенинэ пункт

Сентябрэм и 11-м иоперативнэ сводкэ щыщ

Сентябрэм и 11-м къыкыцы къалэу ЛОМЖЭ икъыблайоки икъыблэ-тыгэ къохьепилюоки тидзэхэмэ населенинэ пункт 30-м ехъу заохээ ашаштагъэх икъи ахэм ПНЕВО, ПОДГУЖЕ, ГЕЛЧИН, КОНАЖИЦЕ (къалэу ЛОМЖЭ икъыблайоки километри 4-у Ѣши), БОГУЩИЦЕ, ХОЙНЫ-СМЕШНЕ, СУЛЬКИ, МЯСТКОВО, ЗАРУЗЕ, КУЛЕШКА зыфалохэрэр ашыцых.

Румынием ицентральнэ часты тидзэхэмэ румынскэ дзэхэр ягъусэху заохээ, ыпэкэ щылъыкыятэштыгъэх икъи къалэхэу СИГИШОАРА, МЕДИАШ, ПЕТРОШАНИ аштагъэх, джащ фэдэу фэшхъафхэр населенинэ пункт 200-м ехъу аштагъэх, ахэм населенинэ пункт инхэу ВАРДИЯШ, ХОМОРОД СКЛАНД, ХОГИЗ, САС-НАДОШ, АДАМОШ зыфалохэрэр икъи мэшюку гъогу станциехэу МЭЕРУШ, АПАЦА,

Къалэу Ломжэ икъыблайоки икъыблэ-тыгэ къохьепилюоки тидзэхэр заохээ ыпэкэ щылъыкыятэштыгъэх икъи къалэхэу СИГИШОАРА, МЕДИАШ, ПЕТРОШАНИ аштагъэх, джащ фэдэу фэшхъафхэр населенинэ пункт 200-м ехъу аштагъэх, ахэм населенинэ пункт инхэу ВАРДИЯШ, ХОМОРОД СКЛАНД, ХОГИЗ, САС-НАДОШ, АДАМОШ зыфалохэрэр икъи мэшюку гъогу станциехэу МЭЕРУШ, АПАЦА,

населенинэ пунктэу Хойны-Сменше пынер дафыгъ. Пынм мызэу-мытлоу контрагакхэр къыригъэжъагъэх, ау советскэ дзэхэмэ ятуны чэтхэу зэкижъызэ-птыштыгъэ. Зыуч тээзэ къом гитлерозцэ батальным ехъу шагъэкыдогъ. Трофейхэр къаштагъэх икъи пленхэри къаубытагъ.

Центральнэ тидзэхэу, румынскэ дзэхэмэ ягъусэху щызаохэрэр километрэ 35-у ыпэкэ щылъыкыятэштыгъэх икъи къалэхэу Медиаш, Сигишоры аштагъэх. Пынм зэпиймынэу резервхэр къычуещэх икъи ахэр зом къычуещэх. Тээ титанистхэмэ дээ Йапэхэр арызхэу эшлони 5 къаштагъ икъи немецкэ солдат икъи офицерхэр 200 пленэу къаубытагъ.

Московскэ орден Ленина автозаводэу Сталиным ыцээ щытим иколлектив. Всесоюзнэ социалистическэ соревнованием хэхъагъ. Октябрьскэ социалистическэ революциешном ия XXVII-рэ годовщинэу къэблагъэрэм производственэ теклоньыгъакэхэмкэ пэгъокынм фэшы обязательствэхэр ыштагъэх икъи Советскэ Союзим зэкэ и рабочхэм, инженернэ-техническэ Юофшакэм, служащхэм афэгъэхыгъэу обращение икъи.

Обязательствэу аштагъэм, 1944-рэ ильэсм имэзи 10 производственэ программа ипальэм къыпэу аухынэу икъи планын къе-хью сомэ миллион 58-рэ

инхэу КАТАЛИНА, КАРАТМА, БЮКСАД, МАЛЬНАШ, АЙТА, МИЖЛОКИ зыфалохэрэр икъи мэшюку гъогу станциехэу СЫНКА-ТОЛНА, САКУЕСК, СЫНЗЕНИ, БЮКСАД, БОДОК зыфалохэрари ашыцых.

Фронтын ифэшхъафхэр участкэхэмэ разведчикэр ашэлъыхъох икъи пункт бэклихэм чыпэ мэхъянэ зиэ заохэр ашыцых.

Сентябрэм и 9-м къыкыцы тидзэхэмэ фронт пынуми немецкэ танки 8 ашакъутагъ икъи ашагъэкыдогъ. Ошъогу заохэм икъи зенитнэ артиллерием имашюхэмэ пынм исамолети 10 къыраутэхыгъэх.

Сентябрэм и 11-м иоперативнэ сводкэ щыщ

АУГУСТИНИ, ДАНОШ зыфалохэрэри ашыцых.

Дополнительнэу къатыгъэ даниэхэмэ къыззаргээлъагъорэмкэ, Болгарии итерриторие я 3-рэ УКРАИНСКЭ фронтын идзэхэмэ пленэу къыщаубытагъэх я 13-рэ немецкэ танковэ дивизиум икомандирэу генерал-лейтенант ТРЕГЕР икъи я 153-рэ немецкэ пехотын дивизиум икомандирэу генерал-лейтенант ВАЙЕР.

Фронтын ифэшхъафхэр участкэхэмэ разведчикэр ашэлъыхъох икъи пункт бэклихэм чыпэ мэхъянэ зиэ заохэр ашыкыщтыгъэх.

Сентябрэм и 10-м къыкыцы тидзэхэмэ фронт пынуми немецкэ танкэ 12 ашакъутагъ икъи ашагъэкыдогъ. Ошъогу заохэм икъи зенитнэ артиллерием имашюхэмэ пынм исамолети 7 къыраутэхыгъэх.

внгерскэ маршевэ баталь онхэу фронтын къекулахэхэрэмэ атебанх икъи ахэр агъяцакэх. Артиллестихэм, офицерэу Власовы икомандование икъи иколлони ѡшэ-дэмшэхэу ёххэу рагъэжъагъ икъи гитлеровца 400 агъяцакэдогъ. Адрэ участкэм советскэ танкистхэмэ, пынм идзэ эшелонхэр зэрэзэкэхэр гъогу-хэр щыззашаубытагъ икъи. Немцэхэу, эшелонхэр къэзыухъумэштыгъэхэр хэхъажынхи, зыкъагъэнэжъын агу хэлъыгъ, ау ахэр агъяцакэхэр гъогу-хэр эшлони 5 къаштагъ икъи немецкэ солдат икъи офицерхэр 200 пленэу къаубытагъ.

Румынием тидзэхэу, румынскэ дзэхэмэ ягъусэху щызаохэрэр километрэ 35-у ыпэкэ щылъыкыятэштыгъэх икъи къалэхэу Медиаш, Сигишоры аштагъэх. Пынм зэпиймынэу резервхэр къычуещэх икъи ахэр зом къычуещэх. Тээ титанистхэмэ дээ Йапэхэр арызхэу эшлони 5 къаштагъ икъи немецкэ солдат икъи офицерхэр 200 пленэу къаубытагъ.

Джащ фэдэу предприятие бэклихэмэ социалистическэ соревнованием зырагъэушъобгъу, производственэ гъехъагъэхэр ашых.

Партийнэ, советскэ, комсомольскэ икъи профсоюзэхэмэ организациехэм, предприятиехэм яруководительхэм пшъэрилхэу яэр—Октябрьскэ ия XXVII-рэ годовщинэ ехъулэу гъехъагъэхэр дэгъуухэр зэрэшынм елтыгъэу, предоктябрьскэ социалистическэ соревнованием зырагъэушъобгъун икъи ар дэгъоу зэхашэнэр ашы.

Предоктябрьскэ социалистическэ соревнованием инэу зыззедгъэушъобгъун!

Х. Шэртан.

СЕМЧЫКИМ ЗИ КІЭЗЫГЪЭ ФЭМЫХЪОУ ИГЪОМ ЗЭРЭТЫУГЪОИЖЫН

Семчыким зи кіэзыгъэ фэмыхъоу игъом угъоижын гъеням мэхъанешхо и. Аркызгурыйагъехэм, семчык угъоижыннымкіе төкөнгъешүхэр ашыгъэхын ашых.

Хакум иколхоз пэртүхэу "Бжъедыгъу шхъафитым" (Тэхъутэмкье район) "Пшыщэм" (Теуцожь район) ыкын аш анэмыхъеми семчык пыупкынэр пілэлэ кіэкікіе аухи, йоным зырагъеушъобгъугъ. Мы колхозитуме семчык аюжырэм иапэрэ центнерхэр хакум ит колхозхэм ашгъа.

Ау щыт нахь мышәми, хакум зеке пштэм, сентябрэм и 5-м ехъулэу семчык угъоижыннымкіе планэр зэрагъецикіагъэр процент 40 икъурэн.

Семчык угъоижыннымкіе хакум ирайонхэм емыкоу аужы къинэрэм. Мыекъопэ районыры зыкі ашы. Мыш иколхозхэм семчык пыупкынэр ыухыгъэу зи ахэтэп, районым семчык йоныры шагъэгүжъо. Сентябрэм и 5-м ехъулэу районым семчык угъоижыннымиплан зэрэшагъе цекіагъэр процент 39-ре нахь хүрэн. Аужыкъем

районым иколхоз пэртүхэу "Красный садоводы", Ленинским ыцікіе щытым, "Красный октябрэм" непэ кызынэсыгъэм семчык пыупкынэр зэромухыгъэм имызакъоу, йонымкіи гъэхъагъэу ашыгъэ щылэп. Мы колхозхэм семчык гектар 20-30 зырыз нахь алохыгъахэп.

Мыекъопэ районым семчык пыупкынэр ыцікіи йонымкіи ахахъэу жъижъэу ашыкъоныры кызыхэкъирэр, икъоу цыф куачіеу ялхэр семчык угъоижынным зэрэфызхамыщагъэхэр ари.

Партийнэ, советскэ, земельнэ органхэм, колхозхэм яруководительхэм семчык угъоижыннуу—государствене тофу щытым зырагъеушъобгъугъеням нашал пистэухэри зэрхъан фас.

Хакум ис колхозникхэр ыкыи колхозницихэр! Сыд фэдэрэ мэкъу-мэц тоф шэхъэу зэшотхыхэрэм аужы кытымыгъанеу, щытхъу хэлъэу, семчык—техническэ культурэу тшірэм анах федэ къэзытыцтэр, пынкіе шылкыу зэрэтугъоижын!

К. Жанэ.

Семчык угъоижынэр агъэгүжъо

Шэуджэн районым щыц колхозхэу "Передовикым" "Я 2-рэ Улапэм", "Абазэм" ыкын аш анэмыхъеми семчык пыупкынэр аухыгъэу, семчык утыжынным зырагъеушъобгъугъу гъ. Колхозэу "Передовикы" семчык утыннымкіе пэрт.

Ау колхозхэу "А 1-рэ Абдахэм" ыкыи Шэуджэнным ыцікіе щытым джыкъынэсыгъэм семчык пыупкынэр аухыгъэп. Мы колхозхэм семчык пыупкынэр аухын алъакынэу амал икъу ялгъэ нахь мышәми, колхозэу "А 1-рэ

Абдахэм" семчык гектари 143-у илээм щыцэу, гектар 15 нахь пыупкынэр. Колхозэу Шэуджэнным ыцікіе щытым гектари 170-м щыцэу пыупкынэр гектар 27-рэ илэп.

Колхозэу "А 1-рэ Абдахэм" и председател эу т. Лъэцэрыкъомрэ, Шэуджэнным ыцікіе щытым и председател эу Афэмыгъо тымрэ семчык пыупкынэр непэ-неущэу түхыхыщ аюзэ, обещанихэр къаты. Аусид фэдиз ауагъэм, семчыким ипупкын зычыпэ икъирэн.

Б. Беличко.

Всевобучым ияшнэрэ годовщине тэхъэгъакіхэмкіе тызэрэпэгъокын

Немецкэ-фашистскэ техникахэм тисоциалистическэ къэралыгъо аштэн агу хэлъэу къызытебэнхэ лэхъанэм, Оборонэм и Государствене Комитеты СССР-иц шыфхэм воене тофыр зэрэгъешэнэу постановление къидигъэкынэ.

Мэхъанешхо зиэ исторически постановлением тэтуу, советскэ народым воение тофыр ыэ къызэрэригъеханым наамалхэр зэрихагъэх. Родинэм ишхъафитынгъэр ыкыи инезависимострэ къеуххумэгъенхэм пае, щытхъу хэлъэу цыф жъугъэмэ всевобучым тоф дашагъы ыкыи дашэ.

Ильэсичм къыкынкіе Адыгэ хакум ивсевобуч органхэм нэбгыришъэ пчагъехэмэ восинэ ублэлэе программэр ашакыгъ. Ахэ-

мэ лыхъужъыгъэ ахэлъэу, джы пынм есаох. А нэбгырэ пчагъебхэмэ зыкіе ашыц 1925 рэ ильэсичм къэхъугъэу лейтенантэу т. Тыняний. Мыр зы илъэсичм къыкынкіе лейтенант званиер илэу хъуягъэ. Тов. Тыняний иподразделение хэт боецхэу фронтим щыхэм пынм ипехогъ щыцэу зы ротэ агъэкодыгъ ыкыи унтер офицерэу нэбгырэ 15 пленэу къаубытыгъ.

Офицер ныбжыкіем лыхъужъынгъэу зэуапэм щызэрихъагъехэм апае, орденитукіе ыкыи зы медальркіе наградить правителствем къышыгъ.

Джащ фэдэу, тт. Гъуай Хамидэм, Мамый Абуэчырим ыкыи аш анэмыхъеми лыхъужъо ахэлъэу фронтим щэзаох.

Бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэр рагъэжъагъ

ТЭХҮҮТЭМЫКҮУАЙ, (телефонкіе къатыгъ). Районым ит колхозхэр жъуяу бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэм зэллыфежъагъ. Колхозхэр бжыхъэ јэжыгъэ хэлхъанэр ашгъа зэгъэжъагъэхэу "Бжъедыгъу шхъафитым", "Щынджыем", "Нацменым" "Пшыхъокіим" ыкыи аш анэмыхъеми ашгъа мафэхэм гектари 108-рэ ашгъа.

ПОНЭЖЫКҮУАЙ, (телефонкіе къатыгъ). Районым ит колхозхэм сентябрэм и 10-м бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэр рагъэжъагъ. Колхозхэр "Путь Ильичам" бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэмкіе ашгъа гъэхъагъэхэр ашыгъ.

ХБАКУРЫНЭХЬАБЛ, (телефонкіе къатыгъ). Шэуджэн районым щыц колхозхэм бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэр сентябрэм и 9-м рагъэжъагъ. Колхозхэр "Красный партизаным" мэфитум къыкынкіе гектар 20 хилхъагъ. Колхозхэр "А 1-рэ Улапэм", "Я 2-рэ Улапэм" ыкыи "Новый быт" зыфайорэм ашгъа гектархэр халхъэгъах.

Мыекъопэ районым иколхоз пэртүхэу «Власть советов», «Красный октябрэм», Блиновскэ Кавдивизием щыцэлэ щытым ыкыи аш анэмыхъеми бжыхъэ лэжыгъэ хэлхъанэр рагъэжъагъ.

Колхозхэр «Власть советов» зыфиоу тов. Лыхасэр зипредседателем ашгъа мэфитум бжыхъэ лэжыгъэу гектар 15 зэхилхъагъ. Мы колхозым Мыекъопэ районым ит колхозм ашгъа бжыхъэ јэжонымкіе планэу илэрхуягъ.

ХЭГЪЭГҮ ІЭКҮБ ХЪЭБАРХЭР

ЗАПАДНЭ ЕВРОПЭМ ЗАСУ ЩЫНЭХЭР

ЛОНДОН, сентябрэм и 10. (ТАСС). Союзникмэ якспедиционэ куачэхэмэ яверхов нэ командование иштабы исообщение непэ къыхаутгъэм къынкіорэр:

Союзнэ дээхэмэ Ла-Манш хы Гушъо районэр аукъэбзыз, Дюнкеркы икыбыла тыгъэ къыкъокынкіоркэ Берг секторын гъэхъэгъэ бэклехэр щашыгъ. Тыгъэ къыкъо къынкіоркэ союзникмэ ячастхэр Юрюгы еблагъах. Антверпены итемир лъэнкъокэ союзникмэ ялзахэр ёнкіе щылъякынкіорэр.

Пыер пхъашэу квазэрэуцужырэм пае къамыгъанэу, Альберт каналым зауапэу щыгъымэ зарагъаушъобгъу. Союзнэ дээхэр Тирлемон Юи секторын Кермиту (Гассельты итыгъэ къохъякынкіоркэ мили 4-у щы) ыкыи Нодувес-Мариль, Фолько Ле Кав альянкъокэ щылъякынкіорэр.

Франции дээхэмэ пыер пхъэшэ дэдэу къазыщынкүүцжырэм пае къымыгъанэу, джыри бэклехэр Дижоны икоу темыры лъэнкъюмкіе ыкыи пыгъу Ду итакыи ёнкіе щылъякынкіоркэ ѡнкіе щылъякынкіорэр. Пыгъу Ду ёнкіе щылъякынкіорэр, германскэ границээ, амэриканскэ дээхэмэ дефеншу Бонле-Дам ыкыи Клерваль аукъэбзыгъах. Французскэ частхэр Пон-де-Руад ыкыи Сент-Ипполит юнгэх. Бриансон джыри пыим идээхэр даукъэбзыгъах.

Сентябрэм и 9-м къыкынкіорэр союзникмэ явиаце пынм итранспортхэм, коммуникацием ыкыи аэроромхэм Голландирем Западнэ Германием ашытебызтыгъах. Артиллерийскэ позициехэм ыкыи Брестра Булонэрэ.

Французскэ кабинетыкіэм хэтхэр

ЛОНДОН, сентябрэм и 10. (ТАСС). Агентству АФИ къызэртирымкіе, Национальнэ Французскэ Радиовещанием Французскэ кабинеты

къэм иченхэм яспиксэу мыкыкъялтыкынкіорэр къытыгъ: премьер-министрэр Де-Голь; без портфель министрэр Жаниен; юстициемкіе министрэр де-Ментон; йэлкыб къэрал Йоффхэмкіе министрэр Бидо; къэрал къоц Йоффхэмкіе министрэр Тиксье; воениэ министрэр Дьетельм; морской министрэр Жакино; авиациемкіе министрэр Тийон; экономикэмкіе министрэр Мандес Франс; промышленнэ производствэмкіе министрэр Лакост; земледелиемкіе министрэр Прижан; снабжениемкіе министрэр Жакоби; здравоохранениемкіе министрэр Бийу; трудым иминистэр Пароди; народнэ просвещениемкіе министрэр Капитан; информациемкіе министрэр Этьен; путей сообщениемкіе министрэр Мейер; финансажэмкіе министрэр Ле-Перк; почтэм, телеграфым ыкыи телефоным ямнистэр Ларан; Севернэ Африкэ Йоффхэмкіе министрэр Катру.

Ответственный редактор Н. ШОВГЕНОВА.